

Kamyki

– sposób na udany dzień

Co zrobić, kiedy dzieci szukają nowych wrażeń, a pogoda spłatała nam figła? Jak zintegrować nieznaną sobie grupę dzieci podczas wakacyjnego dyżuru w przedszkolu? W jaki sposób wprowadzić dzieci w radosny nastrój, bez względu na aurę i miejsce pobytu? Sposób jest jeden – zabawa! Tylko jaka? Może „kamykowa ...”?

■ Katarzyna Jabłońska

Kamienie są wszędzie – znajdziemy je zarówno na plaży, jak i na osiedlowym placu zabaw. Każdy z nich unikatowy, niepowtarzalny i ... bezcenny. Biorąc pod uwagę odkrywczą naturę dzieci – kamienie to skarby, które można wykorzystać niemal do wszystkiego – także do zabawy!

Kamykowa kryjówka

Przed rozpoczęciem zabawy należy ułożyć z kamieni duże koło, do którego dzieci będą się chować przed straszliwym potworem. Poprzez wyliczankę „jeden, dwa, trzy” – nauczyciel dzieli dzieci na grupy, które w ustalonej kolejności spacerują po sali (ogrodzie). Na dźwięk wybrany wcześniej potwór próbuje złapać dzieci. Te, które zdążą schować się w kryjówce – są bezpieczne, a te, którym się nie udało, potwór zabiera do swojej groty.

Uwaga! Dzieci muszą uważać, aby nie zepsuć konstrukcji kryjówki, bowiem nawet najmniejsze poruszenie budowli daje po-

tworowi możliwość wtargnięcia do środka i porwania całej drużyny.

Drużyna, która zostanie najbardziej liczna – wygrywa zabawę z potworem.

Biało-czarne

Nauczyciel rozkłada na ziemi (podłodze) duży arkusz papieru, na którym narysowane są białe i czarne kwadraty. Dzieci podzielone na dwa zespoły próbują rzucić kamieniem na swój kolor. Jeżeli uczestnikom uda się rzut – zdobywają jeden punkt, jeżeli nie – zdobywają go przeciwnicy. Wygrywa ten zespół, który zdobędzie więcej kamieni.

Przeprawa przez strumień

Na podłodze (ziemi) wytyczamy linię dwóch brzegów strumienia. Po jednej stronie staje jedna drużyna, po przeciwnej – druga. Każdy z uczestników dostaje tę samą ilość kamyczków. Rzucając je lub kładąc „na tafli wody” stwarza miejsce, na którym można stanąć i tak stara się przejść całą szerokość strumienia. Im dalsze rzuty, a tym samym dłuższe kroki, tym szybsze wykonanie zadania. Pierwszy zawodnik, któremu uda się dostać na drugi brzeg, automatycznie angażuje do zabawy kolejną osobę z drużyny. Wygrywa ten zespół, który szybciej przedostanie się na drugi brzeg. Jeżeli któryś z uczestników nie nadeptnie na rzucony przez siebie kamień, zaczyna od początku.

Załadunek

Przygotowujemy pudełko z kamykami, łyżki, dwa pojemniki na kamienie.

Dzieci podzielone na dwie drużyny stają jedno za drugim przy mecie. Pierwsi uczestnicy mają łyżki, które po zakończeniu zadania będą przekazywać kolejnym zawodnikom. Na umówiony sygnał startu uczestnicy obu zespołów biegną do pudełka z kamykami, nabierają je na łyżkę i wracają jak najszybciej do swojej drużyny. Kamyki, które wypadną z łyżki w trakcie drogi powrotnej uznajemy za stracone. Dzieci wrzucają kamyczki do wspólnej skrzyni i oddając pustą łyżkę angażują kolejnego uczestnika do gry.

Wygrywa ta drużyna, której uczestnicy przetransportują więcej kamieni.

Przyjęcie

Przygotowujemy miseczkę z kamieniami, łyżkę oraz pojemniczek dla każdego uczestnika zabawy. Dzieci siedzą w kole, a osoba prowadząca wymienia nazwę potrawy wraz z konkretną liczbą, np. *Cztery śliwkowe ciasteczka*, po czym miska wędruje z rąk do rąk. Zadaniem dzieci jest nabranie wskazanej liczby kamyczków podczas jednego „załadunku”.

Związane kamyczki

Na kartki naklejamy małe kamyczki i rozdajemy je dzieciom (doskonale nadaje się

do tego klej na ciepło lub ulubiona przez dzieci plastelina). Osoba prowadząca sugeruje dzieciom kolejność połączenia poszczególnych kamyków, używając zwrotów „linia prosta” lub „linia falista”. Zabawa kończy się w chwili, kiedy wszystkie kamienie zostaną ze sobą „związane”.

Po zakończeniu zadania, dzieci mogą pokolorować powstałe pola na ulubione kolory.

Matematyk

Nauczyciel mówi zdanie, w którym występuje konkretna liczba, np. *Zjadłem dziś pięć pączków*. Zadaniem dzieci jest szybko przygotowanie tyle kamyków, na ile wskazała wypowiedź nauczyciela. Młodszym dzieciom nauczyciel w trakcie wymawiania zdania może pomóc, wskazując odpowiednią liczbę palców.

Sklep

Dzieci wyceniają różne przedmioty (zabawki, opakowania po produktach) i dokonując zakupów – płacą za nie kamykami. Do zabawy możemy wprowadzić różnego rodzaju zasady, np. należy wydać wszystkie „pieniądze” podczas jednych zakupów, a jednocześnie zakupić jak najwięcej przedmiotów. Inną zasadą może być wybieranie produktów ze względu na ich użyteczność, np. artykuły spożywcze, zabawki, środki czystości.

Waga

Podobne kamienie wykorzystujemy jako odważniki i badamy ciężar różnych przedmio-

tów. Dzieci wzrokowo oceniają, który z dwóch przedmiotów może być cięższy. Następnie ważą jeden z nich, później drugi, używając tych samych kamieni. Same oceniają ciężar przedmiotów, w zależności od tego, czy należy dodać kilka kamyków, czy też odłożyć zbędne. Podczas tej zabawy dzieci uczą się, że mały przedmiot nie musi być lżejszy od dużego (porównują np. wagę pudełka po herbacie i małej, metalowej kulki).

Na prawo, na lewo

Dzieci dostają kartki podzielone na dwie części – stronę prawą i lewą. Nauczyciel określa miejsce położenia oraz liczbę zamówionych kamieni. Mówi np. *Proszę położyć z prawej strony kartki trzy kamyki*. Po kilku „dokładkach” dzieci przeliczają kamienie z obu stron kartki, porównując ich liczbę, a także sprawdzają, czy udało im się bezbłędnie wykonać całe zadanie.

Kamykowe przedmioty

Zapraszamy dzieci na wirtualną „kamykową” wycieczkę, podczas której będą znajdować (wymyślać) różne skamieniałe przedmioty lub postacie. Możemy znaleźć się w aptece, gdzie dzieci ujrzą: kamienne tabletki, kamykowe syropy itp., a podczas wizyty na poczcie: kamykowe znaczki, kamieniste koperty, skamieniałego listonosza.

W tego typu zabawę słowną możemy bawić się wszędzie: zarówno podczas podróży, jak i podczas oczekiwania na obiad.

Detektyw

Nauczyciel opowiada dzieciom historię, zręcznie wplatając fałszywe zdania, np. *Nagle kotek na swych pięciu nogach...* lub *Posłodziłam herbatę dwoma łyżeczkami soli*. Dziecko, które jako pierwsze wychwyci fałsz, zdobywa punkt – kamień. Superdetektywem zostaje ten, któremu uda się zdobyć jak najwięcej kamieni.

Co to może być?

Nauczyciel rozkłada kartki, na których naklejonych jest kilka bądź kilkanaście ka-

myków. Zadaniem dzieci jest uzupełnienie wzorów w taki sposób, aby miały określoną formę. Warto później zrobić wystawę prac dzieci, która pokaże, jak bardzo kamyki są w stanie pobudzić wyobraźnię dzieci.

Skarb piratów

Kamienie pakujemy do pudełka, które dzieci mogą wcześniej pomalować w pirackie wzory. Wybieramy kapitana Haka, który ukrywa skarb, a piratom podaje wskazówki, określając teren poszukiwań: *blisko huśtawki, daleko od górki, bardzo blisko drzewa*. Dla starszych dzieci możemy narysować mapę ogrodu, zaznaczając charakterystyczne miejsca, np. karuzelę, rabatę kwiatową czy piaskownicę.

Kolorowe kamienie

Każde dziecko dostaje komplet kwadratów w różnych kolorach i dwa kamyki. Następnie wybieramy smoka, który wymienia dwa ulubione kolory. Zadaniem dzieci jest szybkie położenie kamyków na kwadratach, których nie wymienił smok. Dzieci, które się pomylą, oddają kamyki ułożone na błędnych polach.

Kamykowa gra

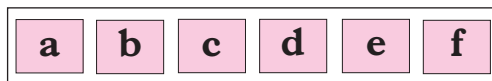
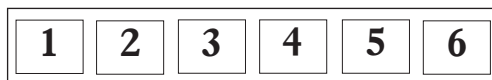
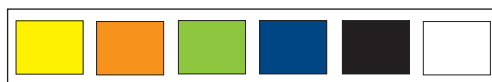
Gra, której zasady wszyscy dobrze znają, jednak tu występuje w nowej formie: bez kart czy obrazków, a z użyciem kamieni.

Małe pudełeczka lub opakowania po jogurtach posłużą dzieciom do ukrywania różnolicznych zbiorów małych kamyczków. Uczestnicy odkrywają kolejno 2 pudełeczka i sprawdzają ich zawartość. Jeżeli odkryją równoliczne zbiory, wygrywają wszystkie kamyki, jeżeli nie – zakrywają je z powrotem i starają się zapamiętać ich położenie. Wygrywa dziecko, które uzbiera najwięcej kamyczków.

Duże kamienie można wykorzystać do gry w „memo”. Na ich powierzchni możemy napisać litery, narysować figury geometryczne lub oznaczyć różnymi kolorami.

Zapamiętaj

Dzieci dostają kartkę, na której narysowane są różne symbole oraz kilka kamyków. Nauczyciel wymienia nazwy kilku elementów, a zadaniem dzieci jest ich zapamiętanie i położenie na każdym z nich kamyka. Karty do zabawy mogą być różne: utrwalające nazwy figur geometrycznych, nazwy kolorów, liczb, liter.

Układanka

Dzieci dostają tace i garstkę drobnych kamieni, z których będą tworzyć obrazek o dowolnej tematyce. Z moich doświadczeń wynika, że dzieci po krótkiej kamykowej aranżacji, mają pewnego rodzaju niedosyt i sięgają po dostępne dary przyrody, tj. źdźbła trawy, kwiatki, kawałki kory, patyczki itp. Jest to istotnym dowodem na to, że ciekawość i pomysłowość naszych dzieci jest ogromna – a czy nie o to nam chodzi?

* * *

Kamienie są idealnym materiałem do zabaw ruchowych, integracyjnych, zajęć plastycznych, a także zabaw zadaniowych. Dzięki ich różnorodności, możemy je wykorzystać do wielu form pobudzania aktywności dziecka. Nadają się one zarówno do wykonywania instrumentów muzycznych, gier planszowych, układania różnych wzorów – cyfr, liter, figur geometrycznych, jak i gry w domino. Zachęcam gorąco do letnich, „odkrywczych” spacerów, aby później, „ściskając w rękę kamyk zielony, patrzeć jak wszystko zostaje w tyle”.

KATARZYNA JABŁOŃSKA
Przedszkole nr 51 Misia Czarodzieja
w Warszawie